

Nové volební období – aktuální úkoly zastupitelstva obce

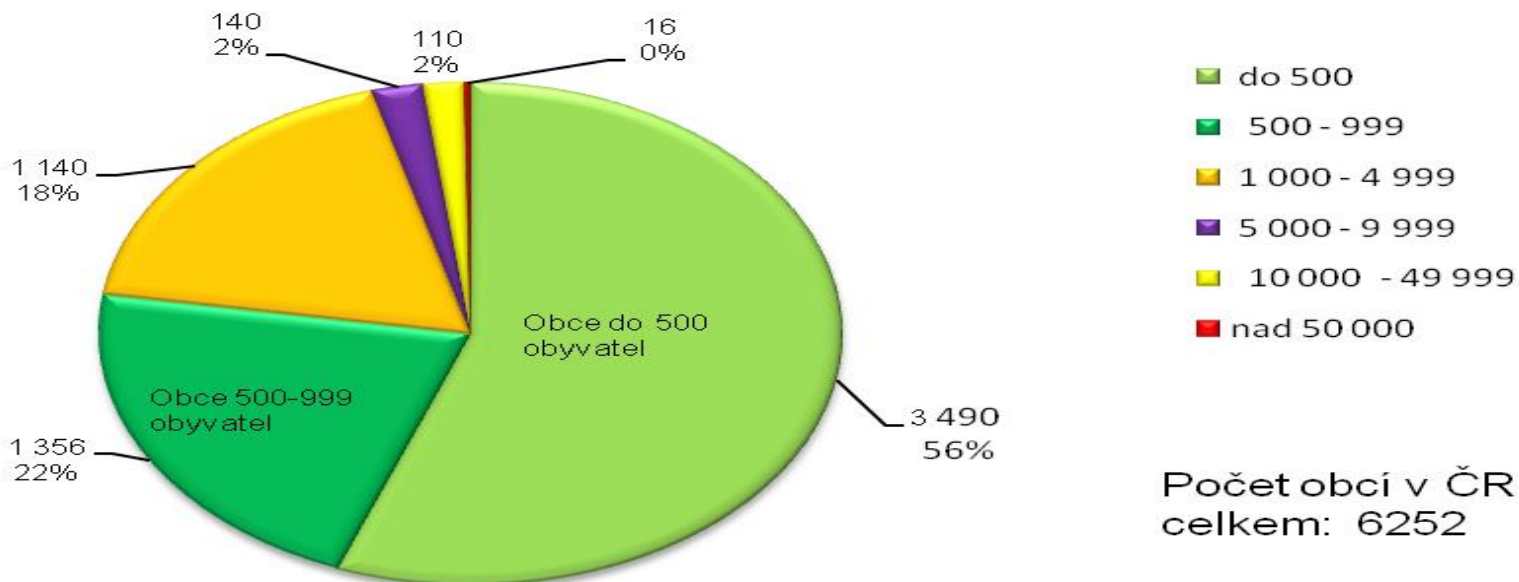
Ing. Miroslav Veselý



Struktura obcí v ČR

2

Velikostní struktura obcí a měst ČR



zdroj: www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.apsx)

Poznámka: Počty obcí jsou uvedeny včetně voj. újezdů a nezahrnují hlavní město Prahu a městské části a obvody územně členěných statutárních měst.



MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor veřejné správy,
dozoru a kontroly

Svolání ustavujícího zasedání ZO

Podle § 91 zákona o obcích svolává ustavující zasedání zastupitelstva obce dosavadní starosta (případně místostarosta) tak, aby se konalo do **15 dnů ode dne uplynutí zákonné lhůty pro podání návrhu soudu na neplatnost voleb nebo hlasování.**

K jeho svolání však může přistoupit až poté, kdy lhůta pro podání návrhu soudu na neplatnost voleb nebo hlasování již marně uplynula.



Svolání ustavujícího zasedání ZO

Volby do zastupitelstev obcí byly vyhlášeny na pátek a sobotu **10. a 11. října 2014.**

Státní volební komise vyhlásila výsledky voleb dne **14. října 2014**, desetidenní lhůta pro podání návrhu na neplatnost voleb nebo hlasování skončila dne **24. října 2014** v 16:00.



Svolání ustavujícího zasedání ZO

Dosavadní starosta obce proto musí až po uplynutí této lhůty zjistit dotazem u příslušného soudu, zda návrh na určení neplatnosti voleb nebo hlasování byl podán, protože návrh soudu může být podán až do jejího posledního okamžiku (např. doručen datovou schránkou).



Svolání ustavujícího zasedání ZO

Pokud návrh na neplatnost voleb nebo hlasování nebyl v zákonné lhůtě podán, musí dosavadní starosta **svolat ustavující zasedání tak, aby se konalo do 15 dnů ode dne, ve kterém uplynula desetidenní lhůta pro podání návrhů na neplatnost voleb nebo hlasování soudu (tj. do 25 dní od vyhlášení výsledků voleb státní volební komisí; 10 + 15 dní)**



Svolání ustavujícího zasedání ZO

Pokud nebyl podán návrh na neplatnost voleb nebo hlasování v obci bylo možno ustavující zasedání svolat nejdříve **24. října 2014 po 16:00.**

Zároveň však platí, že ke svolání ustavujícího zasedání nelze přistoupit dříve, **než uplyne lhůta pro podání uvedených návrhů soudu**



Svolání ustavujícího zasedání ZO

Z ustanovení § 93 odst. 1 zákona o obcích vyplývá povinnost, aby (jakékoli) zasedání zastupitelstva obce, tedy i ustavující zasedání, bylo svoláno nejméně 7 dní přede dnem svého konání, neboť zákon po tuto dobu ukládá, aby na úřední desce obecního úřadu byla zveřejněna informace o době, místě a o navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva (výjimkou jsou samozřejmě situace uvedené v § 93 odst. 2 zákona o obcích v době krizového stavu).



Svolání ustavujícího zasedání ZO

Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce se může konat nejdříve osmým dnem po uplynutí zákonné lhůty pro podání návrhu na neplatnost voleb nebo hlasování

Jestliže návrh na neplatnost voleb nebo hlasování nebyl podán, byl nejbližším termínem pro konání ustavujícího zasedání **1. listopadu 2014**. Jestliže se ustavující zasedání mělo v tomto termínu uskutečnit, musel dosavadní starosta obce svolat ustavující zasedání zastupitelstva obce již dne 24. října 2014, a to po 16:00



Svolání ustavujícího zasedání ZO

Jestliže nebyl návrh na neplatnost voleb nebo hlasování podán, musel dosavadní starosta obce svolat ustavující zasedání tak, aby se konalo **nejpozději 10. listopadu 2014** (poslední den patnáctidenní lhůty pro jeho konání připadal na sobotu 8. listopadu 2014, takže zákonná lhůta skončila až nejbližší následující pracovní den, tedy v pondělí dne 10. listopadu 2014).



Svolání ustavujícího zasedání ZO

Protože oznámení o konání ustavujícího zasedání zastupitelstva obce musí být na úřední desce zveřejněno nejméně 7 dní před jeho konáním, pak mělo-li by se ustavující zasedání konat až v poslední den zákonné lhůty (10. listopadu 2014), mělo být oznámení na úřední desce obecního úřadu zveřejněno nejpozději **2. listopadu 2014.**



Svolání ustavujícího zasedání ZO

Ustavující zasedání zastupitelstva obce se v případě, že nebyl podán návrh na neplatnost voleb nebo hlasování, mělo konat v rozmezí

od 1. do 10. listopadu 2014



Pochybení při svolávání ustavujícího zasedání

- svolání ustavujícího zasedání ZO **před uplynutím lhůty** pro podání lhůty na neplatnost voleb nebo hlasování
- svolání ustavujícího zasedání **na pozdější termín** než je předpokládán zákonem
- **nesvolání** ustavující zasedání dosavadním starostou



Časté dotazy ke svolávání ustavujícího zasedání

- Kdo může svolat ustavující zasedání...
- Důsledky podání návrhu na neplatnost kandidáta
- Pozvání nových členů ZO na zasedání
- Svolání ustavujícího zasedání v případě, že počet členů ZO klesl pod 5 (v důsledku rezignací)



Průběh ustavujícího zasedání ZO

- **Program ustavujícího zasedání připravuje dosavadní rada obce, resp. dosavadní starosta** tam, kde se rada obce nevolí (§ 102 odst. 1 zákona o obcích).
- **Ustavujícímu zasedání předsedá zpravidla dosavadní starosta (i když nebyl zvolen členem nového zastupitelstva), případně nejstarší člen nově zvoleného zastupitelstva do doby, než je zvolen nový starosta nebo místostarosta.**



Průběh ustavujícího zasedání ZO

To ovšem nevylučuje, aby zastupitelstvo dříve, než přistoupí k volbě starosty nebo místostarosty, pověřilo vedením zasedání jinou osobu (zákonu o obcích dokonce neodporuje, byť by se jednalo o řešení neobvyklé, pokud zasedání povede i osoba, která není členem zastupitelstva obce).



Úkoly nového zastupitelstva obce

- složení slibu členů zastupitelstva obce (povinně na ustavujícím zasedání ZO s ohledem na § 69 odst. 2 zákona o obcích)
- volba starosty
- volba místostarosty (místostarostů)
- volba ostatních členů rady obce (s ohledem na § 91 odst. 1 zákona o obcích).



Úkoly nového zastupitelstva obce

- zřízení finančního a kontrolního výboru (§ 117 odst. 2 zákona o obcích)
- volba předsedů a členů finančního a kontrolního výboru
- rozhodnutí o tom, které funkce budou vykonávány jako uvolněné
- stanovení odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce



Úkoly nového zastupitelstva obce

Ustavující zasedání je „zasedáním zastupitelstva obce“, takže i na něm lze projednávat v případě potřeby jakékoli další otázky (např. na návrh podaný nově zvolenými členy zastupitelstva obce).



Úkoly nového zastupitelstva obce

- Nově zvolené zastupitelstvo obce je v zásadě vázáno všemi usneseními a rozhodnutími předchozího zastupitelstva (do doby, než tato usnesení změní nebo zruší).
- Výjimkou z vázanosti usneseními z předchozího volebního období jsou ta usnesení, která jsou svou povahou omezena pouze na funkční období konkrétního zastupitelstva.



Úkoly nového zastupitelstva obce

Nepovinné úkoly

- vydání jednacího řádu zastupitelstva obce (pokud se ZO nerozhodne ponechat v platnosti dosavadní jednací řád)
- vyhrazení si některých kompetencí obecní rady (§ 84 odst. 4 zákona o obcích)
- stanovení rozsahu rozpočtových opatření prováděných radou obce (§ 102 odst. 2 písmeno a) zákona o obcích)



Úkoly nového zastupitelstva obce

Nepovinné úkoly

- vydání pravidel pro vyřizování podnětů a stížností (pokud se ZO nerozhodne ponechat v platnosti dosavadní)
- vydání dalších interních pravidel (směrníc) pro nakládání s majetkem apod.



Úkoly orgánů obce do konce roku 2014

- schválení rozpočtu (rozpočtového provizoria) pro rok 2015 – ZO
- schválení sazebníku úhrad za poskytování informací na rok 2015 – starosta (ZO v případě vyhrazení působnosti)



Úkoly orgánů obce do konce roku 2014

- propočet nákladů na provoz systému nakládání s odpady – případná novelizace obecně závazné vyhlášky (OZV) o místních poplatcích (OÚ, změna OZV v kompetenci ZO)
- úprava OZV o stanovení systému nakládání s odpady v návaznosti na novelizaci zákona o odpadech (ZO)



Schválení rozpočtu pro rok 2015

Územní samosprávný celek vypracovává svůj roční rozpočet v návaznosti na svůj rozpočtový výhled a na základě údajů z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria, jímž státní rozpočet určuje své vztahy k rozpočtům krajů nebo jednotlivých obcí ... (§ 11 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů)



Schválení rozpočtu pro rok 2015

Územní samosprávný celek zveřejní návrh svého rozpočtu po dobu nejméně 15 dnů přede dnem jeho projednávání na zasedání zastupitelstva územního samosprávného celku na své úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup.



Schválení rozpočtu pro rok 2015

Na úřední desce může být návrh rozpočtu zveřejněn v užším rozsahu, který obsahuje alespoň údaje o příjmech a výdajích rozpočtu v třídění podle nejvyšších jednotek druhového třídění rozpočtové skladby.

Způsobem umožňujícím dálkový přístup se zveřejňuje **úplné znění návrhu rozpočtu.**



Schválení rozpočtu pro rok 2015

Nebude-li rozpočet schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření územního samosprávného celku nebo svazku obcí v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria (§ 13 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů)



Schválení rozpočtu pro rok 2015

Pravidla rozpočtového provizoria potřebná k zajištění plynulosti hospodaření na vlastní úrovni i na úrovni nižších stupňů rozpočtové soustavy a u právnických osob financovaných z územních rozpočtů stanoví zastupitelstvo obce pro hospodaření obce,

Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení.



Sazebník úhrad za poskytování informací

Každý povinný subjekt musí pro informování veřejnosti ve svém sídle a svých úřadovnách zveřejnit na místě, které je všeobecně přístupné, jakož i umožnit pořízení jejich kopie, tyto informace:

...

sazebník úhrad za poskytování informací,

...

(§ 5 zákona č. 106/1999 Sb. - o svobodném přístupu k informacím)



Sazebník úhrad za poskytování informací

Povinné subjekty jsou **povinny zveřejňovat sazebník** též způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Povinný subjekt v sazebníku stanoví vždy sazby, na jejichž základě určuje výši úhrady (§ 3 Nařízení č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací).



Sazebník úhrad za poskytování informací

Sazby v sazebníku jsou stanoveny na základě aktuálních nákladů a odhadu jejich vývoje v příslušném účetním období podle platných účetních zásad.

Sazebník vydá povinný subjekt na dobu účetního období.

Dojde-li však v průběhu účetního období k podstatné změně podmínek, za nichž byly určeny náklady, podle kterých byly stanoveny sazby, vydá povinný subjekt nový sazebník.



Náklady obce na provoz systému nakládání s odpady

Dle § 10b odst. 4 písm. b) zákona o místních poplatcích částka, kterou zastupitelstvo obce stanoví ve výši naposledy známých (v době schvalování obecně závazné vyhlášky) nákladů obce na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu za „**předchozí kalendářní rok**“ (viz dále) rozpočítaných na všechny poplatníky.

Výše této složky poplatku nesmí přesáhnout zákonem stanovený limit 750 Kč za osobu a kalendářní rok.



Náklady obce na provoz systému nakládání s odpady

Obec musí v obecně závazné vyhlášce u této částky **provést rozúčtování** nákladů na každou osobu poplatníka. Při tomto rozúčtování přitom obec vychází z aktuálních údajů o počtu poplatníků, tedy z počtu poplatníků, který je obci znám v době přípravy obecně závazné vyhlášky.

Rozúčtování je možno uvést přímo u příslušného článku nebo samostatně v příloze, která je nedílnou součástí obecně závazné vyhlášky.



Náklady obce na provoz systému nakládání s odpady

Vzhledem k proměnlivosti nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu je obvykle nezbytné každoročně druhou složku poplatku upravit změnou (novelizací) nebo vydáním nové obecně závazné vyhlášky.

Pokud však samozřejmě sazba poplatku již dosahuje povolené maximální výše, resp. rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu se oproti předchozímu roku nemění, vyhlášku není nutno měnit.



Náklady obce na provoz systému nakládání s odpady

Rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu však musí obec provádět každoročně a i v případech, kdy se výše poplatku nemění a vyhlášku není třeba novelizovat, musí být schopna rozúčtování nákladů na příslušný kalendářní rok doložit.



Úprava OZV o stanovení systému nakládání s odpady

zákon č. 229/2014 Sb. - novela zákona o odpadech

- nabude účinnosti dne 1. ledna 2015,
- novelizováno ustanovení § 17 zákona o odpadech.
- obsahuje zmocnění pro MŽP k vydání vyhlášky o podrobnostech rozsahu a způsobu zajištění odděleného soustředování složek komunálních odpadů



Úprava OZV o stanovení systému nakládání s odpady

nově zavedena **povinnost obcí zajistit místa pro odkládání minimálně:**

- nebezpečných odpadů
- papíru
- plastů
- skla
- kovů
- biologicky rozložitelných odpadů



Průběh a příprava zasedání zastupitelstva obce

- **Informace o konání zasedání zastupitelstva obce**
- **Zápis ze zasedání zastupitelstva obce**
- **Námítky člena zastupitelstva obce proti zápisu ze zasedání zastupitelstva obce, nahlížení do zápisu**
- **Usnesení zastupitelstva obce**
- **Záznamy ze zasedání zastupitelstva obce**
- **Pracovní porady členů zastupitelstva obce**
- **Právo předkládat návrhy na zařazení na pořad jednání zastupitelstva obce**



Informace o konání zasedání zastupitelstva obce

- § 93 odst. 1 zákona o obcích

„Obecní úřad informuje o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva obce. Informaci vyvěsí na úřední desce obecního úřadu alespoň 7 dní před zasedáním zastupitelstva obce; kromě toho může informaci uveřejnit způsobem v místě obvyklým.“

- **Podstatné náležitosti pozvánky:**

Místo konání, čas, navržený program (konkrétní body), datum vyvěšení a sejmutí z úřední desky obecního úřadu



Informace o konání zasedání zastupitelstva obce – nejčastější nedostatky

- Svolání zasedání po více jak 3 měsících od předchozího zasedání
- Zasedání se koná mimo územní obvod obce
- Chybějí zákonem stanovené náležitosti
- Informace o konání zasedání není vůbec zveřejněna
- Informace není vyvěšena po dobu stanovenou zákonem
- Zasedání se koná v jinou dobu nebo na jiném místě než bylo uvedeno
- Informace není opatřena datem vyvěšení a sejmutí z úřední desky
- Obec neuchovává informace o konání zasedání zastupitelstva
- Chybí navrhovaný program zasedání (uvedeny pouze obecné body, např. zahájení zasedání, informace starosty a ukončení zasedání)



Zápis ze zasedání zastupitelstva obce

- § 95 zákona o obcích:

„O průběhu zasedání zastupitelstva obce se pořizuje zápis, který podepisuje starosta nebo místostarosta a určení ověřovatelé. V zápise se vždy uvede počet přítomných členů zastupitelstva obce, schválený pořad jednání zastupitelstva obce, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení.“



Zápis ze zasedání zastupitelstva obce

Podstatné náležitosti zápisu:

- počet přítomných členů – nadpoloviční většina všech členů
- schválený program zasedání – jednotlivé body programu
- průběh hlasování – jaký návrh byl předmětem hlasování, jakým způsobem bylo hlasováno
- výsledek hlasování – kdo byl pro-proti a kdo se zdržel
- přijatá usnesení – konkrétní a jasná formulace
- podpisy starosty nebo místostarosty a dvou ověřovatelů - § 95 odst. 1 zákona o obcích
- datum vyhotovení zápisu - § 95 odst. 2 zákona o obcích



Zápis ze zasedání zastupitelstva obce – nejčastější nedostatky

- Neschvalování programu zasedání zastupitelstva, neschvalování příp. změny programu
- Neuvedení počtu přítomných a hlasujících členů zastupitelstva
- Chybějící podpisy ověřovatelů
- Datum vyhotovení zápisu
- Nejednoznačné znění přijatého usnesení
- Neuvádění údaje o změně počtu členů zastupitelstva



Námítky člena zastupitelstva obce proti zápisu ze zasedání zastupitelstva obce, nahlížení do zápisu

- § 95 odst. 2 zákona o obcích
„Zápis, který je nutno pořídit do 10 dnů po skončení zasedání, musí být uložen na obecním úřadu k nahlédnutí. O námitkách člena zastupitelstva obce proti zápisu rozhodne nejbližší zasedání zastupitelstva obce.“
- námítky mohou směřovat proti obsahu zápisu i proti jeho správnosti
- námítky může podat pouze člen zastupitelstva obce, nikoli jiná přítomná osoba (§ 16 odst. 2 písm. f) a g) zákona o obcích)
- projednání námítky na nejbližším zasedání zastupitelstva
- k nahlédnutí celá (neanonimizovaná) verze zápisu (§ 16 odst. 2 písm. e) zákona o obcích) x právo na ochranu osobních údajů



Usnesení zastupitelstva obce

- § 87 zákona o obcích

„K platnému usnesení zastupitelstva obce, rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.“

- Usnesení vzniká, pokud se pro předložený návrh vysloví nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce
- Pokud nadpoloviční většina není pro – **usnesení nevzniká** (tato skutečnost se pouze zaznamenává do zápisu)
- V případech kdy se nehlasuje (informace) – např. „bere na vědomí“
- Hlasování veřejné x tajné (jednací řád)



Usnesení zastupitelstva obce

- Pořizování výpisů usnesení – není zákonem upraveno (jednací řád)
- Hlasování per rollam (písemné stanovisko) – usnesení vzniká pouze na zasedání zastupitelstva obce nikoli písemným stanoviskem zastupitele
- Revokace usnesení – zrušit nebo změnit přijaté usnesení lze pouze jen usnesením zastupitelstva obce



Usnesení zastupitelstva obce – nejčastější nedostatky

- Formulace navrhaných a následně přijatých usnesení nejsou v souladu se zákonem (§ 84 a 85 zákona o obcích)
- Přijatá usnesení jsou nesrozumitelná
- O některém návrhu se vůbec nehlasuje, přesto se v zápise uvede jako přijaté usnesení a to ve formě „zastupitelstvo vzalo na vědomí“
- Závěrečné hlasování o všech přijatých usneseních, která již byla přijata v průběhu zasedání
- Pořizování samostatných usnesení v podobě výpisu z již přijatých usnesení – zcela nekorespondují s usneseními přijatými ke každému bodu zvlášť uvedenými v zápise



Záznamy ze zasedání zastupitelstva obce

- Pořizování zvukových či obrazových záznamů ze zasedání zastupitelstva obce není zákonem upraveno
- § 84 a násl. občanského zákoníku – ochrana osobnosti
- Zastupitelstvo obce není oprávněno (v jednacím řádu, ani konkrétním usnesením) zakázat pořizování obrazových a zvukových záznamů, pokud jeho pořizováním nedochází k rušení zasedání. Osoba pořizující záznam je povinna dbát ochrany osobnosti poskytované občanským zákoníkem
- Pokud obec pořizuje zvukové či obrazové záznamy ze zasedání je také povinna dbát ochrany osobnosti
- Jednací řád zastupitelstva obce může zakázat pořizování záznamů, pokud budou rušit či mařit cíl zasedání
- Blíže viz stanovisko ÚOOÚ č. 2/2013 [www. uoou.cz](http://www.uoou.cz)



Pracovní porady zastupitelstva obce

- Konání neveřejných pracovních porad zastupitelstva obce zákon nijak nevylučuje
- Nejedná se však o zasedání zastupitelstva obce ve smyslu § 92 a nás. zákona o obcích (není vhodné označovat jako „pracovní zasedání“ apod.)
- Nelze přijímat usnesení, ani rozhodovat o žádných záležitostech
- Na pracovní poradě lze „předjednat“ určité záležitosti, které budou na programu veřejného zasedání zastupitelstva obce, nelze o nich však jakkoli rozhodovat



Právo předkládat návrhy na zařazení na pořad jednání zastupitelstva obce

- § 94 odst. 1 a 2 zákona o obcích

„Právo předkládat návrhy k zařazení na pořad jednání připravovaného zasedání zastupitelstva obce mají jeho členové, rada obce a výbory. O zařazení návrhů přednesených v průběhu zasedání zastupitelstva obce na program jeho jednání rozhodne zastupitelstvo obce.“

- Pokud požádá o zařazení bodu na program zasedání občan obce, je třeba postupovat dle § 16 odst. 2 písm. f) zákona o obcích.



Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

Náměstí Hrdinů 3
140 21 Praha 4

Telefon: 974 816 411
974 816 429

Fax: 974 816 816

E-mail: odbordk@mvcz.cz

Web: www.mvcz.cz/odk

